

Mõõkvaalade sõda

Ettevõtlusmuinasjuttude võistlus

Alateema: Vastutustundlik ettevõtlus

2020. aastast alates on ajakirjanduses ilmunud teateid, et Hispaania ja Portugali rannikul on mõõkvaalad hakanud ründama jahte ja teisi väiksemaid laevu. Lõuna-Euroopa sadamates räägitakse, et mõõkvaalad on kuulutanud purjekatele sõja ...

Sajandeid elasid mõõkvaalad soojades meredes rahulikku ja lihtsat elu. Söök oli neil käepärast ja ruumi oli palju. Igal aastal rändasid nad tuunikalaparvede järel Hispaania ja Portugali vetesse. Kuid kahjuks tulid muutused. Portugali ja Hispaania rannikuvetest olid inimesed hakanud aina rohkem tuunikala püüdma, seda üle maailma teistelegi müügiks vedama ning ajaga oli jäänud mõõkvaalade peredele toitu aina vähemaks. Ka mereruumiga oli probleeme, kuna vette visatud prügi oli igal pool, vesi polnud enam see, mis varem.

Mõõkvaalade kuningas oli targim kõigist mõõkvaaladest. Ta oli suur ja uhke, tal olid teravad hambad ning kõik kuulasid alati, mida ta rääkis. Mõõkvaalade kuningal oli kolm lapselast, kelle nimed olid Ere, Välgu ning Tume. Lapselapsed olid julged ja uudishimulikud ning tegid iga päev vigureid. Ere oli neist noorim, kuid kõige kiirem. Välgu, kes oli Erest paar aastat vanem, oli oma nime saanud pea peal oleva valge laigu järgi. Tume oli kolmest lapsest vanim, loomult rahulikum, aga kõige tugevam ja suurem. Kunagisest õnnetusest oli talle jäänud selja peale pikk arm. Kui inimesed hakkasid aina rohkem mõõkvaalade toitu endale võtma, ei osanud keegi veel arvata kui suur probleem sellest hiljem kujuneb. Inimesed püüdsid aina rohkem tuunikala ning mõõkvaalade pered ei saanud enam oma lapsi toita. Hispaania ja Portugali rannikule tuli aina rohkem turiste ja kõik soovisid näha ka kuulsaid mõõkvaalu. Merepurjekate omanikele oli see hea äri, sest mõõkvaalade ja delfiinide vaatlemise merereiside jaoks läks vaja aina rohkem jahte ja purjekaid. Aga see segas paljusid mereelanikke.

Lõpuks kutsus mõõkvaalade kuningas kõik mõõkvaalad kokku, et otsustada, kas jääda oma koju ning võidelda vastu või lahkuda, leida uus kodu, kus on ehk ka rohkem toitu, aga vähem inimesi. Pärast pikka arutelu tuli kuningas otsusele jätta kodukoht maha ning hakata uut otsima. Kuninga lapselastele otsus ei meeldinud. Nad ei soovinud lahkuda ning lubasid koos midagi ette võtta, ajada minema reostavad inimesed ja kalapüüdjad. Ere, neist kolmest noorim, kahtles küll pisut vendade idees: “Me võime haiget saada.

Inimesed võivad olla ohtlikud. Mis siis, kui nad valavad jälle õli vette ning keegi meist hukub?” proovis ta oma vanemaid vendi veenda. Välgu aga vastas solvunult: “Kas sa tõsiselt arvad, et me ei suuda seda teha? Ma usun, et inimesed võiksid leida muid viise, kuidas paljusid turiste toita ja kuidas prügist lahti saada, ilma et nad meile ja teistele mereelanikele liiga teeksid.” Ere otsustas end kokku võtta ning nõustus lõpuks vendadega.

Portugali ja Hispaania rannikuvettesse mõõkvaalasid vaatlema tulnud turistide seas hakkasid liikuma kuuldused mõõkvaalade kummalisest käitumisest. Kaugelt siinsetesse soojadesse vetesse tulnud purjetajad rääkisid kummalistest kohtumistest kolme mõõkvaalaga, kes ajasid taga purjekaid, ründasid neid vee alt, hoolimata sellest, et nad said ise vigastusi ja ka mõned laevad tuli remonti viia. Erinevaid lugusid võrreldes avastati, et enamasti on tegemist samade loomadega. Tundus, et kolm mõõkvaala on otsustanud justkui mängida laevadega ja inimestega. Kuid inimeste jaoks, kes olid pardal, näisid need rünnakuna. Kolmest mõõkvaalast kõige väiksem - tundus, et noorim - oli nobe ründaja. Näis, et kolmikut juhtis kõige suurem mõõkvaal, kellel oli seljauime juures pikk arm. Kolmandal neist oli pea peal valge laik ja tugevaim sabalöök. Delfiinide ja mõõkvaalade vaatlemise reise korraldavaid ettevõtteid oli Hispaania ja Portugali rannikul väga palju. Nende arv kasvas pidevalt, kuna see oli kasulik äri. Jahte sõitis merele aina rohkem. Paljud firmad ei jälginud laevadel turistide käitumist ja inimesed viskasid merre prügi, toidujäätmeid, hirmutasid mereloomi oma lärmiga. Tuunikala püüdvad kaluritel oli aina rohkem tööd, sest oma maitsva liha tõttu muutus see aina populaarsemaks. Järjest suurenev tuunikalapüük oli samuti väga tulus äri. Kalurid ja ettevõtted ei mõelnud enam sellele, et kala püüda mõõdukalt, vaid soovisid oma sissetulekut suurendada veelgi rohkem. Tuunikala veeti laiali üle maailma. Mõõkvaaladele jäi toitu aina vähemaks. Neile sajandeid kuulunud mered ei olnud enam ei rahulikud, vaiksed ega puhtad.

Mõõkvaalakuninga lapselapsed, Ere, Välgu ja Tume olid oma tavapärasel mänguringil, kui märkasid kahte turiste täis laeva, mis olid taas tulnud delfiine ja mõõkvaalasid otsima. Tundus olevat sobiv hetk inimestele õppetund anda. “Lähme, togime neid natuke!” pakkus Välgu. Ere kiirustas ees minema hõigates: ”Vaadake, teen ühe triki!” Väike õde oli juba laevani jõudnud ning alustas triki tegemiseks laeva alla sukeldumist. Vennad vaatasid oma nobedat õde vaimustusega, kuid see ei kestnud kaua. Kui Ere laeva alt teiselt poolt lõpuks välja tuli, märkasid nad midagi veidrat. Vesi muutus punaseks, Ere liikus nii aeglaselt, et Tume ja Välgu ruttasid murelikult ta poole. Tal oli suur ja verine haav seljal ning ta ei saanud enam kiirelt ujuda. Mõõkvaalalastel tuli hirm peale. Ka laevalt märkasid inimesed verist vett. Nad kallutasid üle laeva reelingu ning nägid vigastatud mõõkvaala koos kahe teise suurema mõõkvaalaga. Otsustati kutsuda päästetiim, kes aitaks vigastatut.

Mõõkvaalad nägid kaugelt veel ühte laeva nende poole sõitmas ning taipasid, et see oli nende jaoks. Vennad kiirustasid õde tagant ja hakkasid juba paanikasse minema, kuid Ere ütles: “Minge ilma minuta tagasi koju, muidu nad võtavad teid ka.” Vennad ei soovinud teda jätta üksi, kuid pidid iseend kuidagi päästma. Lõpuks tegid nad raske otsuse ja jätsid oma õe inimeste kätte. Õnnetud vennad läksid tagasi vanemate juurde ilma õeta ning tunnistasid, mis juhtus. Vanemad olid kohkunud ja väga kurvad. Mõõkvaalade kuningas oli pahane. Ta otsustas, et kui Ere ei tule tagasi kolme nädalaga, lahkuvad nad ilma temata, sest plaanid uute jahimaade leidmiseks olid tehtud ning siin ei olnud mõõkvaaladel enam elu.

Ere viidi delfinaariumisse, kus ta vigastusest terveks raviti. Otsustati, et oleks hea mõte panna ka teda tegema trikke delfinaariumi külastajate jaoks nagu teised treenitud delfiinid ja mõõkvaalad juba tegid. See tooks veelgi rohkem raha ning turiste. Kuid loomade treenerid märkasid, et Ere oli kogu aeg hoolimata tervenemisest kurb ja loid. Ükskõik kui palju teda ka ei treenitud, ei õppinud ta treeningutel midagi. Treenerid taipasid, et Erel oli vaja minna tagasi sinna, kust ta tuli – vabasse ookeani.

Vaalakuninga lubatud kolm nädalat hakkas täis saama. Selle aja jooksul käisid Välgu ja Tume ikka inimesi segamas nii palju, kui said. Jutud mõõkvaalade kummalisest käitumisest levisid. Ka teadlased olid huvitatud, miks hakkasid mõõkvaalad äkki nii käituma, eriti, kui nad selle juures ise ka haiget said. Teadlased taipasid, et mõõkvaalu pidi ilmselt ärritama ning segama inimeste lärm ja ookeani reostamine. Hispaania ja Portugali teadlased, ajakirjanikud ning isegi kohalikud elanikud jagasid ideid, kuidas aidata mõõkvaalasid, muuta nende elukeskkond rahulikumaks. Turistide veo ja tuunikala püügiga tegelevatele firmadele ja ettevõtetele ei sobinud need ideed, kuna see tähendas, et väheneks turistide arv, püütava tuunikala hulk ja saaks vähem raha. Nad ignoreerisid ettepanekuid ja tegutsesid edasi nii, kuidas neile mugavam oli.

Mõõkvaalatüdruk Ere vennad käisid iga nädal oma õde otsimas, kuid teda polnud kusagilt leida. Tuli kolmas nädal ja nad otsustasid viimast korda minna sinna, kus nad Ere kaotasid. Pärast pikka ringi ujumist, nägid nad midagi kaugelt suure kiiruga nende poole tulemas. Vennad olid üllatunud ja õnnelikud, kui märkasid, et see oli Ere. “Arvasime, et sa ei tulegi kunagi tagasi. Kuidas sa küll pääsesid?” rõõmustas Välgu. “Nüüd peame kiirustama, kuna hakkame juba liikuma, et otsida uut kodu. Lähme!” lausus Tume. Nende vanemad olid väga õnnelikud, et ka noorim laps oli tagasi. Ere, Tume ja Välgu olid küll kurvad, et pidid lahkuma, kuid nii pidi juhtuma, sest seal polnud neil enam head elu. Mõõkvaalad olid valmis alustama rännakut. Ere heitis veel viimase pilgu kauge neemenuki poole, millel vaid väga terav silm võis märgata justkui kahte inimkuju seismas ja mere poole vaatamas. Tundus, et nende kõrval seisis üks suur veok, mida tavaliselt

delfinaariumis delfiinide transpordiks kasutati ... Ere tegi nii võimsa kaarega hüppe veest välja kui vähegi suutis – see paistis kindlasti neemele ära. Näis, et kaks inimest viipasid käega.

Mõõkvaalade kuningas oli andnud käsu ja parv hakkas liikuma, et uut kodu leida. Võibolla, kui osad firmad oleksid säästlikult suhtunud loomadesse ning loodusesse, poleks pidanud kõik mõõkvaalad kahe riigi rannikuvetest lahkuma.

Pärast pikka rändamist ja otsinguid jõudsid mõõkvaalad tuunikalaparvede jälgedes rikkaliku toidu ja puhta veega merre ja kui seda kohta ei ole veel avastanud turistid ja tuunikalapüüdjad, elavad nad seal õnnelikult ja vabalt tänaseni.

Hanne-Loore Err

6A

Tallinna Nõmme Põhikool

Juhendaja Andra Puusepp